

Exekuce a odpovědnost státu za škodu

Soudy v řízení o tzv. excindační žalobě nemají dostatečný prostor ke zkoumání, zda postup soudního exekutora byl s právem souladný, anebo zda v důsledku jeho porušení došlo ke vzniku nějakých škod; k tomu slouží jiná řízení. V jejich rámci pak lze jako škodu uplatnit i ty náklady, které vznikly osobám v řízeních, v nichž úspěšně tvrdily, že mají k majetku taková práva, která výkon rozhodnutí nepřipouští.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 5170/2014, ze dne 11.11.2015)

Nejvyšší soud ČR rozhodl ve věci žalobce Ing. R. N., zastoupeného Mgr. P.Č., advokátem se sídlem v P., proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti, se sídlem v P., o náhradu škody a zadostiučinění za nemajetkovou újmu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 73/2013, o dovolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2014, č. j. 35 Co 225/2014-107, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2014, č. j. 35 Co 225/2014-107, v části výroku I., jíž byl potvrzen výrok I. a výrok III. rozsudku soudu prvního stupně, a ve výroku II., a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2, č. j. 12 C 73/2013-80, ve výroku I. a III., se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 2 k dalšímu řízení, jinak se dovolání odmítá.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 2 rozsudkem ze dne 24. 1. 2014, č. j. 12 C 73/2013-80, ve výroku I. zamítl žalobu co do částky 52 574 Kč, jíž se žalobce domáhal z titulu náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem v řízení vedeném u Okresního soudu v Kutné Hoře pod sp. zn. 5 C 244/2008 (dále jen posuzované řízení) a v exekučním řízení Exekutorského úřadu Nymburk pod sp. zn. Ex 1570/2008, dále zamítl žalobu co do částky 57 750 Kč s přísl., jíž se žalobce domáhal z titulu náhrady nemajetkové újmy (výrok II.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok III.). Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně.

Soud prvního stupně vyšel z následujících skutkových zjištění. Žalobce v posuzovaném řízení vystupoval v pozici žalovaného. Jednalo se o řízení o vyloučení věcí ze soupisu movitých věcí pod sp. zn. Ex 1570/2008. Soudem pověřený exekutor při sestavování soupisu movitých věcí, v exekučním řízení zahájeném na návrh žalobce (v posuzovaném řízení žalovaného), zařadil do soupisu i majetek třetí osoby, společnosti K. GASTRO, s. r. o. (v posuzovaném řízení žalobkyně), která následně podala excindační žalobu. Posuzované řízení bylo u Okresního soudu v Kutné Hoře zahájeno dne 25. 9. 2008. Dne 31. 10. 2011 byl okresním soudem vyhlášen rozsudek. Žalobkyně podala odvolání, které později vzala zpět, a to s ohledem na rozhodnutí soudního exekutora ze dne 3. 5. 2012, č. j. 070 Ex 1570/08-117, ohledně vyloučení movitých věcí. Dne 10. 7. 2012 nabyl rozsudek okresního soudu právní moci. Žalobce (v tomto řízení) následně po žalované (v tomto řízení) požadoval částku 52 574 Kč jakožto součet svých nákladů a nákladů zaplacených žalobkyní v posuzovaném řízení (dále jen „škoda“) a částku 57 750 Kč s přísl. jakožto náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce posuzovaného řízení (dále jen „nemajetková újma“).

Po právní stránce ohledně nároku na náhradu škody soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobci tento nárok nesvědčí. Poukázal na ustanovení § 31 odst. 1 a 2 zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o

změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“). Uvedl, že se nelze domáhat nového rozhodnutí o nákladech řízení, a to cestou žaloby o náhradu škody proti státu, pokud bylo již jednou rozhodnuto o nákladech řízení v posuzovaném řízení. Podle citovaného ustanovení se může poškozený domáhat náhrady nákladů řízení v odškodňovacím řízení pouze tehdy, pokud neměl možnost svůj procesní nárok uplatnit v posuzovaném řízení, což není případ žalobce, neboť ten svůj nárok na náhradu nákladů řízení uplatnit mohl, přičemž je zcela nepodstatné, že mu nebylo vyhověno. Náklady řízení se odrazily v nákladových výrocích vydaných konečných rozhodnutí soudů prvního a druhého stupně, která nadto nebyla pro nezákonnost zrušena. Žalobci tudíž nelze škodu přiznat, a to i z důvodu absence nezákonného rozhodnutí. Svoji povahou procesní nárok či procesní povinnost na náhradu, resp. na zaplacení nákladů řízení může být změněn do podoby hmotněprávního nároku na náhradu škody pouze tehdy, pokud dané řízení s procesním vypořádáním takového nároku nepočítá.

Ohledně nároku na náhradu nemajetkové újmy soud prvního stupně dospěl k závěru, že ani tento nárok žalobci nesvědčí. Posuzované řízení trvalo 3 roky a 9 měsíců. Objevily se v něm dva průtahy v celkové délce 7 a ½ měsíce. Soud dospěl k závěru, že dané průtahy jsou v souhrnu v ještě tolerovatelné době a celková doba řízení nebyla výrazně dlouhá vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Proto věc uzavřel tak, že nedošlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě a žalobu zamítl.

Odvolací soud se zcela ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně. K nároku na náhradu škody dodal, že žalobce požaduje náhradu nákladů posuzovaného řízení, jež však nesouviselo s nápravou nesprávného úředního postupu či se zrušením nebo změnou nezákonného rozhodnutí. V rámci posuzovaného řízení bylo právo na náhradu nákladů řízení procesním nárokem, o takovém bylo pravomocně rozhodnuto (rozhodnutí nebylo zrušeno), a proto jej nelze transformovat do nároku hmotněprávního. Při soupisu věcí povinného podle § 326 odst. 1 o. s. ř. vykonavatel sepisuje všechny věci, které by mohly být prodány, a pokud s tím oprávněný souhlasí, exekutor je vyškrtne (§ 68 odst. 3 ex. ř.). Takový postup žalobce nezvolil, a proto postup exekutora nelze mít za nesprávný. Žalobce mohl vzniku nákladů v posuzovaném řízení zabránit, resp. je redukovat, uznáním žalovaného nároku, což neučinil.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním v celém rozsahu, přičemž splnění předpokladů přípustnosti dovolání ve vztahu k nároku na náhradu škody spatřuje v tom, že otázka nastolená napadanými rozhodnutími v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, případně je daná otázka dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo by měla být vyřešena jinak. Dovolatel vymezuje následující otázky:

- 1) Je nesprávným úředním postupem, jestliže soudní exekutor sepíše movité věci povinného, které se nacházejí na jiném místě, bez existence relevantních důvodů pro závěr, že věci na tomto místě jsou věcmi povinného?
- 2) Je stát odpovědný za škodu tvořenou náhradou nákladů řízení protistraně a úhradou vlastního právního zastoupení účastníka na straně žalované v excindačním řízení v případě, že soudní spor byl vyvolán v důsledku nesprávného úředního postupu exekutora, kde si vlastník vylučovaných věcí (protistrana) hájí svá vlastnická práva a žalovaným musí být podle procesních pravidel oprávněný v exekučním řízení?
- 3) Je soupis věcí movitých pořízený v exekučním řízení rozhodnutím ve smyslu zákona č. [82/1998](#) Sb.?
- 4) Pokud ano, je rozhodnutím nezákonným, pokud jsou do něj pojaty věci patřící třetí osobě
  - a. jakékoli věci,
  - b. jen ty, které byly sepsány bez existence relevantních důvodů?
- 5) Pokud soudní exekutor sám vyloučí dotčené věci ze soupisu, lze právo na náhradu škody uplatnit

podle § 7 a § 8 odst. 1 OdpŠk?

6) Je vyloučení věci ze soupisu věcí movitých v rámci exekučního řízení rozhodnutím podle zákona č. [82/1998](#) Sb.?

Jako dovolací důvod dovolatel uvádí nesprávné právní posouzení věci, jež dovolatel spatřuje v závěrech, že:

- a) zde absentuje nesprávný úřední postup na straně exekutora;
- b) požadovaná náhrada škody spočívající v nákladech řízení neodpovídá definici § 31 odst. 1 OdpŠk.

Ve vztahu k nároku na náhradu nemajetkové újmy dovolatel spatřuje přípustnost dovolání v tom, že se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Za nesprávné právní posouzení považuje závěr, že nebylo porušeno právo dovolatele na projednání věci v přiměřené lhůtě. Dovolatel uvádí, že délka posuzovaného řízení neodpovídala složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkvěla v příčinách vycházejících z působení soudu.

Dovolatel navrhuje, aby dovolací soud napadený rozsudek společně s rozsudkem soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, případně aby napadený rozsudek změnil a žalobě vyhověl.

Žalovaná se k dovolání nevyjádřila.

Nejvyšší soud v dovolacím řízení postupoval a o dovolání rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (viz čl. II. bod 7 zákona č. [404/2012](#) Sb. a čl. II. bod 2 zákona č. [293/2013](#) Sb.), dále jen „o. s. ř.“

Dovolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou podle § 241 odst. 1 o. s. ř. dovolací soud se proto zabýval jeho přípustností.

Ve vztahu k nároku na náhradu nemajetkové újmy Nejvyšší soud ve své judikatuře opakovaně uvádí, že učinit závěr o tom, zda orgán veřejné moci porušil povinnost učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě, je především úkolem soudu prvního stupně a soudu odvolacího, přičemž předmětem dovolacího přezkumu mohou být pouze právní otázky spojené s výkladem pojmu přiměřenosti délky řízení (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2011, sp. zn. 30 Cdo 381/2011). Přípustnost dovolání nemůže založit pouhý nesouhlas s tímto závěrem, neboť ten se odvíjí od okolností každého konkrétního případu, a nemůže sám o sobě představovat právní otázku dovolacím soudem dosud neřešenou ve smyslu § 237 o. s. ř. Dovolací soud při přezkumu toho, zda došlo či nedošlo k porušení uvedeného práva a tím i nesprávnému úřednímu postupu, v zásadě posuzuje toliko právní otázky spojené s výkladem podmínek a kritérií obsažených v § 31a odst. 3 OdpŠk (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4462/2009). Dovolatel však v dovolání žádnou otázku ve výše uvedeném smyslu nevymezil. Z toho důvodu dovolací soud dovolání v této části jako nepřipustné odmítl.

Ohledně nároku na náhradu škody dovolací soud neshledal dovolání přípustným pro řešení právní otázky výše uvedené pod č. 1, neboť dovolací soud nepostavil své rozhodnutí na závěru v otázce uvedeném. K závěru, že ze strany exekutora nemohlo jít o nesprávný úřední postup, dospěl pouze na základě toho, že dovolatel měl postupovat dle § 68 odst. 3 ex. ř. a požádat o vyškrtnutí dotčených věcí ze soupisu. Jinak se odvolací soud správností postupu soudního exekutora, resp. vykonavatele, nezabýval. Nejde tudíž o právní otázku, na jejímž vyřešení by napadené rozhodnutí ve smyslu § 237 o. s. ř. záviselo.

Dovolací soud však shledal dovolání přípustným pro posouzení dalších dovolatelem vymezených

otázek, neboť tyto otázky doposud v rozhodovací praxi dovolacího soudu nebyly vyřešeny.

Podle § 242 odst. 3 o. s. ř. je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédne též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a), b) a odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dovolací soud však v posuzovaném řízení žádné vady neshledal.

Dovolání je důvodné.

Nejdříve se dovolací soud zabýval otázkou, zda soupis podle § 326 o. s. ř. lze považovat za rozhodnutí ve smyslu zákona č. [82/1998](#) Sb.

Dle § 324 o. s. ř.: „V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby nakládal s věcmi pojatými do soupisu...“

Dle § 326 odst. 1 o. s. ř.: „Soud v bytě (sídle) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány,...“

Podle § 49 odst. 1 vyhlášky č. [37/1992](#) Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, se o soupisu pořídí záznam nebo vyhotoví protokol.

Soupisem se rozumí pojetí věcí povinného, které by mohly být prodány nebo jinak zpeněženy, do listiny k tomu oprávněnou soudní osobou (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád II. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 1776 s. ISBN 978-80-7400-107-9. S. 2449.). Z výše uvedeného vyplývá, že o soupisu movitých věcí je rozhodováno v nařízení výkonu rozhodnutí, o němž soud rozhoduje před provedením soupisu. Soupis je následně proveden před právní mocí tohoto usnesení, neboť povinnému se usnesení doručuje nejdříve při soupisu. Samotný soupis tak není rozhodnutím dle procesních předpisů a nelze jej považovat ani za rozhodnutí ve smyslu zákona č. [82/1998](#) Sb. Uvedenému závěru rovněž nasvědčuje ta okolnost, že případná pochybení při provedení soupisu nelze napravit v rámci řádných či mimořádných opravných prostředků. Naopak procesní právo upravuje zvláštní prostředky nápravy, jimiž je jednak návrh dle § 68 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ex. ř.“), jednak excindační žaloba dle § 267 o. s. ř. Nelze však vyloučit, že při provádění soupisu bude soudní exekutor, případně jiná oprávněná osoba, postupovat v rozporu s právními předpisy. Takováto pochybení by bylo nutné posoudit jako nesprávný úřední postup dle § 13 OdpŠk.

Na druhou stranu, pokud v řízení je věc ze soupisu vyloučena, děje se tak na základě rozhodnutí soudu, případně soudního exekutora (srov. § 68 odst. 2 ex. ř. nebo § 330 odst. 4 in fine o. s. ř.). Nejde však o rozhodnutí měnící, či rušící ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk, neboť nedochází ke změně ani zrušení předcházejícího pravomocného rozhodnutí. Odpovědnost státu za škodu tak bude posuzována pouze ve spojitosti s případným nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem se rozumí porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 8. 2002, sp.zn. 25 Cdo 2120/2000). Případné porušení zákonných pravidel musí být v řízení skutečně prokázáno, včetně příčinné souvislosti s tvrzenou škodou. Vyškrtnutí věci ze soupisu dle uvedených ustanovení ani případný neúspěch žalované strany ve vylučovacím řízení bez dalšího samy o sobě ještě nemusí vést k závěru, že při soupisu došlo k nesprávnému úřednímu postupu dle § 13 OdpŠk, neboť při provádění soupisu není povinností soudního exekutora zjišťovat vlastnické právo povinného (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 11. 2008, sp. zn. 20 Cdo 76/2007, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 25 Cdo 901/2010). Z čehož ovšem nelyne, že k nesprávnému úřednímu

postupu při provádění soupisu dojít nemohlo (např. zahrnutím do soupisu věci navzdory tomu, že o této věci bylo na místě nepochybně prokázáno, že nepatří povinnému, srov. § 51 odst. 1 věta druhá vyhlášky č. 37/1992 Sb.). Vzhledem k výše uvedenému jsou bezpředmětné otázky výše vymezené pod č. 4 a 5, neboť tyto otázky vycházejí z kladného posouzení otázky č. 3.

Dále se dovolací soud zabýval otázkou, zda náklady vzniklé účastníkům vylučovacího řízení mohou představovat škodu nahraditelnou podle § 31 OdpŠk (otázka č. 2).

Na specifika vylučovacího řízení při rozhodování o nákladech tohoto řízení již poukázal Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 6. 2009, sp. zn. III. ÚS 292/07, v němž dospěl k závěru, že v těchto řízeních lze aplikovat ustanovení § 150 o. s. ř. Ústavní soud v citovaném nálezu uvedl: „Základní zásadou, která ovládá rozhodování o náhradě nákladů civilního sporného procesu, je zásada úspěchu ve věci, vyjádřená v § 142 odst. 1 o. s. ř. V této zásadě se promítá myšlenka, že ten, kdo důvodně bránil své subjektivní právo nebo právem chráněný zájem, by měl mít právo na náhradu nákladů, jež při této procesní činnosti účelně vynaložil, proti účastníku, jenž do jeho právní sféry bezdůvodně zasahoval. Právo úspěšné procesní strany vůči neúspěšné straně řízení na náhradu nákladů vychází ze základního strukturního principu, který se v civilním sporném procesu uplatňuje, tj. ze systému dvou stran v kontradiktorním postavení, v rámci něž účastníci řízení vystupují jako vzájemní oponenti, uplatňující v řízení protichůdné zájmy. Úspěch jedné procesní strany je tak zároveň neúspěchem jejího procesního odpůrce, přičemž každá strana se v mezích daných civilním řádem soudním snaží pomocí přípustných prostředků docílit vlastního vítězství a prohry protistrany. Je-li procesní strana úspěšná, měl by jí její odpůrce nahradit náklady, které přitom účelně vynaložila, neboť by bylo v rozporu s ochrannou funkcí civilního práva procesního, pokud by civilní proces neumožňoval odstranit zmenšení majetkové sféry účastníka způsobené jenom tím, že byl nucen důvodně hájit svá práva, do nichž někdo jiný zasahoval. Takové pojetí civilního procesu by bylo v rozporu s požadavkem plné a efektivní soudní ochrany, a tedy i v rozporu s čl. 90 Ústavy.“

Výše uvedené se vztahuje rovněž na řízení o vylučovací žalobě. Také v tomto řízení může nastat situace, kdy žalobcův návrh na vyloučení majetku z výkonu rozhodnutí je nedůvodný, tudíž bude povinen žalovanému nahradit náklady řízení. Stejně tak žalovaný v tomto řízení může žalobě bránit bezdůvodně, a tak bude povinen k náhradě nákladů on. Specifikum vylučovacího řízení však spočívá v tom, že může nastat i třetí situace, a to právě v případě nesprávného úředního postupu soudního exekutora. I v tomto případě je však vylučovací žaloba podána přímo vůči oprávněnému, nikoliv vůči soudnímu exekutorovi. Je na oprávněném, aby v souladu se zásadou prevence předcházel vzniku škody. Pokud osoba, jež tvrdí, že má právo k majetku nepřipouštějící výkon rozhodnutí, poskytne před zahájením vylučovacího řízení oprávněnému důkazy, jimiž podpírá své tvrzení, je na oprávněném, aby se aktivně domáhal poskytnutí informací od soudního exekutora a případně mu přikázal věc ze soupisu vyloučit. Může však nastat situace, kdy exekutor oprávněnému neposkytne dostatek informací, případně jej ubezpečí o správnosti svého postupu. Za těchto okolností nelze po oprávněném spravedlivě požadovat, aby vždy, v případě možného sporu s třetí osobou, souhlasil s vyškrtnutím věci ze soupisu podle § 68 odst. 3 ex. ř., neboť má právo se domnívat, že exekutor jedná svědomitě a s náležitou odbornou péčí.

Také z právě uvedených důvodů Ústavní soud ve výše citovaném nálezu dospěl k závěru o možné aplikaci § 150 o. s. ř. při rozhodování o nákladech vylučovacího řízení, když uvedl: „Citované ustanovení o. s. ř. v rámci rozhodování o náhradě nákladů řízení ve sporech o tzv. excindačních (vylučovacích) žalobách podle § 267 o. s. ř. proto může nabýt i toho významu, že jím lze řešit situace, v nichž je nespravedlivé, aby oprávněný (věřitel), který v předchozích řízeních osvědčil, že důvodně hájil svá porušená nebo ohrožená práva nebo právem chráněné zájmy, a který nyní žádá výkon příslušného rozhodnutí, byl povinován k zaplacení náhrady nákladů řízení vůči osobě, která proti němu ve sporu o tzv. excindační žalobě byla úspěšná. Tento závěr platí však pouze za předpokladu,

že věřitel vznik nákladů řízení úspěšně straně nezavinil.“ Dále uvedl: „Stěžovatelé však bránili svá práva nikoli z příčiny ležící na straně oprávněného, nýbrž v důsledku jednání soudního exekutora. Soudy v řízení o tzv. excindační žalobě nemají dostatečný prostor ke zkoumání, zda postup soudního exekutora byl s právem souladný, anebo zda v důsledku jeho porušení došlo ke vzniku nějakých škod; k tomu slouží jiná řízení. V jejich rámci pak lze jako škodu uplatnit i ty náklady, které vznikly osobám v řízeních, v nichž úspěšně tvrdily, že mají k majetku taková práva, která výkon rozhodnutí nepřipouští.“ Z povahy věci se může jednat o dva typy řízení, na které cílí tento nález. Poškozený může svůj nárok uplatnit jak vůči státu, tak vůči soudnímu exekutorovi současně, což je v souladu s požadavkem na zvýšenou ochranu poškozeného (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. 25 Cdo 970/2006, publikovaný pod č. 44/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. 25 Cdo 1361/2012).

Dovolací soud se tudíž neztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že náklady vylučovacího řízení nemohou představovat škodu podle zákona č. [82/1998](#) Sb., neboť jde o procesní nárok, který již byl vypořádán v rámci vylučovacího řízení. V případě, kdy došlo k nesprávnému úřednímu postupu soudního exekutora, je sice možné v tomto řízení aplikovat § 150 o. s. ř., nicméně i při aplikaci tohoto ustanovení náklady řízení ponese strana, která vznik řízení nezavinila. I v případě, kdy soud k aplikaci § 150 o. s. ř. ve vylučovacím řízení nepřistoupil, mohl být příčinou vzniku (případně bezdůvodného pokračování) řízení nesprávný úřední postup soudního exekutora spočívající v tom, že pojal do soupisu věci zjevně nepatřící povinnému a oprávněnému ujistil o správnosti svého postupu, popř. mu neposkytl informace, ze kterých by mohl oprávněný dospět k závěru o nesprávnosti postupu exekutora, přičemž tyto informace si nemohl oprávněný zajistit od osoby, která si na sepsané věci činí nárok. Nutno připomenout, že ve vylučovacím řízení se soud nesprávným úředním postupem soudního exekutora nezabývá. Závěr vyjádřený v dovoláním napadeném rozhodnutí by tudíž znamenal, že pokud došlo k nesprávnému úřednímu postupu soudního exekutora, náklady vylučovacího řízení tak jako tak ponese účastník řízení, jenž vznik řízení nezapříčinil. Naopak proti skutečnému škůdci (soudnímu exekutorovi, resp. státu) by se náhrady škody nebylo možno domáhat, čímž by se za svůj případný nesprávný úřední postup stával neodpovědným. Takové uspořádání právních vztahů nelze považovat za spravedlivé. Nadto je daný závěr zjevně v rozporu s čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

V intencích § 31 OdpŠk je nutné vycházet z toho, že pokud vylučovací řízení bylo zapříčiněno nesprávným úředním postupem soudního exekutora, pak toto řízení jako celek je řízením, které slouží k nápravě tohoto nesprávného úředního postupu (§ 31 odst. 1 OdpŠk). Rozhodnutí o náhradě nákladů tohoto řízení s možnou aplikací § 150 o. s. ř. se v daném případě omezuje na úvahu, po které z procesních stran lze spravedlivě požadovat, aby se náhrady nákladů řízení v podobě nároku na náhradu škody domáhala po soudním exekutorovi, resp. státu. Nelze tak vycházet ve smyslu § 31 odst. 2 OdpŠk ze závěru, že poškozený měl možnost na základě procesních předpisů uplatnit náhradu nákladů řízení v rámci vylučovacího řízení, neboť procesní předpisy neumožňují v tomto řízení uplatnit náhradu nákladů řízení přímo proti soudnímu exekutorovi, resp. státu.

Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolatelem účelně vynaložené náklady v rámci vylučovacího řízení, jakož i náklady, které musel dovolatel zaplatit protistraně, mohou být podřazeny pod pojem škody tak, jak je vnímán v rámci soukromého práva. Soudy nižších stupňů se proto měly zabývat tvrzeným nesprávným postupem exekutora a příčinnou souvislostí mezi škodou a tímto postupem.

Z výše vyložených důvodů považoval dovolací soud rozsudek odvolacího soudu v této části za nesprávný, a proto jej podle § 243e odst. 1 o. s. ř. v rozsahu vymezeném ve výroku I. zrušil. Protože důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí také na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud podle § 243e odst. 2 o. s. ř. ve stejném rozsahu také tento rozsudek a věc vrátil soudu prvního stupně ve stejném rozsahu k dalšímu řízení.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)